

Asia: VN/8868/2019

Lausuntopyyntö: Uusimaa-PKS-Helsinki sote-erillisselvityksen loppuraportti

Lausunnonantajan lausunto

- 1. Ottaako raportissa esitetty malli riittävässä määrin huomioon alueen erityispiirteet sosiaali- ja terveydenhuollossa?**

kyllä pääosin

- 2. Ottaako raportissa esitetty malli riittävässä määrin huomioon alueen erityispiirteet pelastustoimessa?**

kyllä pääosin

- 3. Mahdollistaako esitetty erillISRatkaisumalli pääsyn tarpeenmukaisten ja riittävien sote-palvelujen piiriin paremmin kuin yhden alueellisen järjestäjän malli?**

kyllä

- 4. Mahdollistaako erillISRatkaisu yhteen sovitettujen asiakaskohtaisten perustason sote-palvelukokonaisuuksien toteutumisen alueella paremmin kuin yhden alueellisen järjestäjän malli?**

kyllä

- 5. Mahdollistaako erillISRatkaisu erikoistason palvelujen toteutumisen alueella paremmin kuin yhden alueellisen järjestäjän malli?**

kyllä pääosin [Suunnitelma alueiden ja HUSsin jaetusta järjestämisvastuusta, yhteistyöstä ja siitä säättämisestä lailla vaikuttaa toimivalta.]

- 6. Mahdollistaako erillISRatkaisu perus- ja erikoistason sosiaali- ja terveystalvelujen toiminnallisen integraation alueella?**

kyllä pääosin

- 7. Esityksen mukaisesti erikoissairaanhoidon järjestämisvastuu olisi yleisesti ja ensisijaisesti itsehallinnollisilla alueilla, HUSin järjestämisvastuu lakiin perustuvaa ja järjestämissopimuksella sovittavaa**

vastuuta. Onko raportissa kuvattu ratkaisu mielestänne sote-palvelujen järjestämisen näkökulmasta sekä hallinnollisesti ja HUSin omistajaohjauksen näkökulmasta toteuttamiskelpoinen ja turvaako se sote-palvelujen järjestämisen alueella?

kyllä pääosin

8. Turvaako erilliskeskitys sote-palvelujen järjestämiselle riittävän kantokykyiset alueet?

kyllä pääosin [Itä-Uusimaa on väestöpohjaltaan ja kantokyvyltään pienempi, mutta kuitenkin vahvempi kuin usea Uusimaan ulkopuolelle sijoittuva alue.]

9. Turvaako erilliskeskitys asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisen?

kyllä

10. Toteutuuko demokratia erilliskeskityksessä perustuslain edellyttämällä tavalla? (ks raportin luku 3) Jos ei, niin miten esityksen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia voitaisiin vahvistaa?

Kyllä, ja lisäksi tulisi tehdä yhteistyötä alueen sote-järjestöjen kanssa ja turvata asiakkaiden monipuoliset mahdollisuudet antaa palautetta. Paikallis- ja aluedemokratiaa tulisi kehittää yhdessä asukkaiden ja asiakkaiden epämuodollisimpien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kanssa. Myös sektorin ammattiliittojen vahva yhteistyö tarvitaan, ja yhteistoiminnan tulee olla vähimmäisvaatimuksia huomattavasti tiiviimpää.

11. Toteutuuko palvelujen yhdenvertaisuus esitetystä mallista paremmin kuin yhden järjestäjän mallissa?

kyllä [Yhdenvertaisuus tarkoittaa tarpeenmukaisuutta alueelliset erityispiirteet huomioiden. Nämä mahdollisuudet ovat esitetystä mallista paremmat.]

12. Mahdollistaako erilliskeskitys kielellisten oikeuksien toteutumisen alueella paremmin kuin yhden järjestäjän mallissa?

kyllä

13. Millä toimenpiteillä ja missä palveluissa kielellisiä oikeuksia voitaisiin vahvistaa?

Kielilain lisäksi pitää huomioida myös esimerkiksi maahanmuuttajien ja viittomakielisten palvelutarpeet. Tulkkipalveluja on käytettävä riittävästi, ja henkilöstöä palkita valmiuksista palvella asiakkaita useilla kielillä.

14. Millaisia vaikutuksia arvioitte erilliskeskityksellä olevan osana hallituksen linjaamaa valtakunnallista kokonaisratkaisua?

Yhteisen esityksen ja yhteisen valmistelutyön myötä myös valtakunnallinen kokonaisratkaisu asemoituu vankemmalle perustalle, kun Uudenmaan haasteet on saatu ratkaistua.

15. Ehdotuksia itsehallinnollisten alueiden nimiksi?

Sote-alue tai sote-maakunta.

Uudellemaalle sijoittuvat 5 aluetta voisivat saada työnimistään virallisetkin nimet.

16. Muut vapaamuotoiset huomiot loppuraportista

Nyt ripeästi eteenpäin valmistelussa. Oikeudenmukaisen ja tasapuolisen rahoitusmallin perusteet tulisi saattaa tuleville sote-alueille tietoon hyvissä ajoin. Henkilöstöjärjestöjen osallisuus jatkovalmistelussa on tärkeää. Työterveyshuollon toimijat tulee saada mukaan osaksi palveluverkostoja niin uudenmaan alueella kuin muuallakin.

Työläjärvi Riitta
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry